

Djóravælfærðarlógin hevur fólk sum **tala fyri og ímóti**

Flest øll eru samd um, at neyðugt var við einari nýggjari djóraverndarlóg, men fleiri finnast at avmarkingunum í lógini

Árni Gregersen

Gamla lógin um vernd av djórum er frá 1985, so neyðugt var at dagføra lógina.

Í staðin fyri er ein nýggj djóravælfærðarlóg komin í gildi, sum nýmótansger alt tað, sum stóð í gomlu lógini.

Fleiri grundgevingar eru fyri at gera eina nýggja lóg

Nógvar stórar broytingar eru hendar í vinnuligum djórahaldi, millum annað. við aling og mjólkframleiðslu, uttan at hesi viðurskifti eru neyvari skipað í lógini.

Mjólknetafjósini eru vordin færri, men talið av djórum í einstøku fjósunum er hækkað.

Talið av høgum er hækkað, men hagarnir eru minkaðir í stødd og eru meira avstikaðir enn áður.

Fiskaaling er vordin ein týðandi vinna, og nógðin av alifiski veksur støðugt.

Alt fleiri fólk fáa sær kelidjór ella stuttleikadjór, eisini við aling og sølu fyri eyga.

Tað er landsstýrismaðurin við vinnumálum, Poul Michelsen, sum umsitir lógina um djóravælfærð.

Arbeidsbólkur

Landsstýrismaðurin við vinnumálum setti í 2016 ein arbeidsbólkur at koma við uppskoti til, hvussu ein nýggj djóraverndarlóg skal skipast.

Í tilgongdini at endurskoða lógina hevur arbeidsbólkurin havt fundir við tey feløg, áhugabólkar og stovnar, sum á einhvønn hátt hava áhuga í málinum.

Hesir hoyringarpartar hava havt høvi at gera viðmerkingar til uppskotið, áðrenn tað varð sent til almenna hoyring, eins og partarnir hava havt høvi at lata Uttanríkis- og vinnumálaráðnum viðmerkingar í sambandi við ta almennu hoyringina.

Arbeidsbólkurin hevur hugt at ymsari djóraverndar- og djóravælfærðarlóggávu, men avgjórði skjótt at brúka ta norsku djóravælfærðarlógina (Lov om dyrevelferd) frá 2009 sum høvuðsgrundarlag undir arbeidinum við nýggju djóravælfærðarlógini.

Í dag halda tey flestu, at tað sjálvandi skal bera til at hava og, sum part av at hava djór, eisini at avliva djór. Samstundis verður hildið, at djór skulu ikki vera fyri tilvildarlígari og óumhugsaðari avlívning, sum ikki hevur nakað endamál.

Higartil galdandi djóraverndarlóggáva, bæði í Føroyum og í øðrum evropeiskum londum, hevur lagt dent á, at djór skulu verjast móti skammfaring, vanrøkt og liðing.

Sum úrslit av, at vitanin um djór er vordin betri, og hugburðsbroytingar eru farnar fram í samfelagnum, hevur lóggávan lagt seg meira eftir at fremja djóravælfærð og ikki bara at forða fyri liðingum.

Av tí at endamálið verður broytt frá vernd

til vælfærð, verður skotið upp, at lógin verður nevnd løgtingslóg um djóravælfærð.

Við hesi broyting – frá vernd til vælfærð – verður eisini staðfest, at djór hava eginvirði, sum ikki er treytað av tí virði, figgjarligt ella á annan hátt, sum djór hava ella kunnu hava fyri fólk.

Eginvirði í hesum høpi merkir eisini, at djór skulu viðfarast hóskaði og við virðing uttan mun til, um tey hava figgjarligt virði ella annað virði fyri fólk, stendur í viðmerkingunum til nýggju lógina.

Serlig forboð

Lógin ásetir nøkur serlig forboð.

Summi av teimum eru heilt vanlig, sum at tað er bannað at vera harðligur ella fara illa við djórum og at koma djórum í eina hjálparleysa ella vandamikla støðu.

Lógin sigur eisini greitt, at tað er bannað at hava kynsligt samband við djór ella fremja

kynsligar gerðir við djórum. Tað stendur eisini, at tað er bannað at brúka livandi djór til fóður ella til agn.

Eitt annað forboð er, at tað er ikki loyvt skjótt til máls eftir livandi djórum.

Lógin sigur eisini, at tá ið djór skulu avlívast, so skulu tey fyrst doyvast so nógv, at tey missa vitið, áðrenn tey verða dripin. Undantakið er um djórið verður avlivað á ein slíkan hátt, at tað missir vitið beinanvegin.

-Samanumtikið kann sigast, at hetta lógaruppskotið hevur til endamáls at áseta reglur um, hvussu fólk skulu fara við djórum soleiðis, at djórini eru vard.

-Djórini fáa tó ikki onnur rættindi enn hetta, eins og henda lógin ikki hevur beinleiðis virknað fyri støðu djóranna eftir aðrari lóggávu. Djór fáa ikki egin lögfrøðilig rættindi, verður skrivað í viðmerkingunum til uppskotið um nýggju djóravælfærðarlógina.

Fleiri tingfólk og onnur halda, at tað er óneyðugt at gera seg inn siðnumdram føroyskan máta at hava djór uppá. Kortini taka tey undir við, at djórini skulu hava eina góða vælfærð.

Nýggja lógin byggir á **nógvar kunngerðir**

Politiska viðgerðin vísti, at samgongan og andstøðan eru ikki samd um allar broytingar í lógin

Árni Gregersen

Nýggja lógin um djóravælfærð byggir á norsku lógina um tað sama, men í føroysku lógini eru nógvar kunngerðir yvirlatnar til landsstýrismannin at gera.

- Í 26 førum skal landsstýrismaðurin gera kunngerðir, sum skulu gera at lógin fer at virka. Tað vil siga, at Løgtingið í veurleikanum ikki veit, hvussu lógin og kunngerðirnar fara at síggja út, tá ið alt er komið í gildi, segði Jørgen Niclassen, for-

maður í Fólkaplokkinum.

Hann mælti til ikki at atkvøða fyri lógaruppskotinum, tá ið orðaskiftið var undir 2.viðgerð.

Tá ið lógin fekk viðgerð í tinginum, kjakaðust fólk um hetu á lógini og tildømis fanst Magnus Rasmussen, Sambandsflokkurin at, at tað ikki longur er nóg gott at kalla tað umhvørvisvernd og djóravernd.

- Hvi ikki kalla ein spaka fyri ein spaka, spurdi hann.

Í sambandi við atfinningarnar um at so nóg av lógini eru kunngerðir, segði landsstýrismaðurin við vinnumálum, at hetta er eitt mál, sum gera tað betri at arbeida við, kann tað stýrast við kunngerðum. Hann helt, at uppskotið frá minnilutanum í vinnunevndini um nakrar broytingar var

Jørgen Niclassen, Fólkaplokkurn, fanst at, at lógin og lógarverkið skal skipast við 26 kunngerðum. Hetta ger, at tingið ikki veit, hvat tað í veruleikanum samtykkir.

skilagott og at tær fara at gera tað møguligt at umsita lógina.

Jacob Vestergaard, Fólkaplokkurin, fanst at avmarkingunum um at taka lívið av djórum. Hann helt, at tað br væl til at halda fast um gamlan føroyskan máta at taka lívið av djórum – tildømis við at kippa fugl.

- Eg óttist fyri, at tá ið nýggj ættarlið fara at gera lunngerðir, so fara tey at hyggja eftir rákinum, sum er uttanlands og tað hóskaði ikki til føroyskt siðbundið djórahald, segði Jákup Vestergaard.

